

Met je handen in het haar als leerkracht.

In een kleuterklas is het nooit saai. Er is van alles gaande en het kan goed zijn dat een leerkracht met de handen in het haar zit. Letterlijk, omdat er plaksel van de potjes nog aan de handen zit. Of figuurlijk. Al dat organiseren! Alles in de gaten houden: van het spelen in de hoeken, tot het begeleiden van de werktafel en ook nog de wc rij managen... Het is niet niets, leerkracht zijn bij de kleuters. Een goed klassenmanagement kan hierbij enorm helpen. Daarmee haal je je handen uit het haar en zet je ze met plezier in!

Wat een ramp... kopieerapparaat doet het niet!

De speelwerkles is echt hogere wiskunde. Zelfs leerkrachten met jarenlange ervaring zetten een tandje bij als de speelwerkles start. Een goede voorbereiding helpt enorm om de organisatie op rolletjes te laten verlopen. Daarbij voorkomt het ook onveilige situaties. Wat zijn nu effectieve tricks qua klassenmanagement om de speelwerkles soepel te laten verlopen?

De start van de werkles

Tip: iets wat ik veel benadruk: Bereid je goed voor. Als je een werkles hebt, zorg ervoor dat je de materialen en spullen de dag van tevoren klaar hebt.

Iets wat ik geregeld in de praktijk zie, is dat leerkrachten nog net voor de les willen kopiëren. Er staat soms een wachtrij, het apparaat doet het niet of de printer geeft de melding niet goed door... En dan heb je een probleem. Dit is te voorkomen. Van het slijpen van de potloden en de lijmpotten bijvullen, tot extra scharen lenen van je parallel collega: zorg dat alles al klaar ligt en je alleen de check hoeft te doen 's ochtends vroeg.

Vertel in de kring al de afspraken en regels. En herhaal deze veel! Met een liedje, rijmpje of als een korte zin; net wat voor jou en de kinderen werkt. Kleuters zijn dol op herhaling en hebben dit ook nodig om goed met de taak te starten.

Een andere tip om de start van de werkles soepel te laten verlopen is te zorgen voor een vaste plaats voor de materialen.

Als het een regel is dat kinderen zelf hun spullen pakken, voor het maken van een knutselwerkje, zorg dan dat materialen op een duidelijke en herkenbare plaats liggen of staan. De lijmpot en lijmkwast bij elkaar, de potloden in het potlodenbakje of de klei en het

bijbehorende gereedschap op dezelfde plank. Ook draag [het bieden van structuur](#) bij aan de veiligheid in de klas. Eerst de stoelen aan de tafel schuiven, dan pas naar de bouwhoek bijvoorbeeld. Dit voorkomt dat een kind tijdens het lopen met zijn potje plaksel, lijmkwast en matje over een overgebleven stoel in de kring stuitert.

[Tip: Als je een parttime baan hebt, kan een dag van tevoren de materialen klaar maken lastig zijn. Overleg dan met je duo collega of deze alle materialen voor jouw werkles klaar kan leggen. Als je dit andersom ook voor jouw collega doet, heeft iedereen er plezier en profijt van!](#)

Tijdens de werkles

Tijdens de werkles heb je als leerkracht van alles te doen. Allereerst help je de kinderen op te starten. Nog even in de bouwhoek meekijken, of ze de kaart hebben gezien en een bouwwerk nabouwen. Daarna loop je langs de verfhoek en zie je dat je jongste kleuter nog geen verfschort aan heeft. Even aandoen en meteen een aanmoediging maken voor een mooie tekening.

[Tip: Zet de time timer. Kinderen mogen pas wisselen van activiteit op het keuzebord als de time timer is afgelopen. Op deze manier voorkom je dat er steeds gewisseld wordt en kinderen niet goed tot spel komen of de activiteit telkens maar half uitvoeren. Voor jou als leerkracht draagt het bij aan overzicht en rust in de groep.](#)

Je wilt de kleine groep begeleiden. [Structuur kun je hierin aanbieden, door vaste afspraken te hanteren en het visueel te maken.](#) Zo zijn er leerkrachten die het stoplicht (kan op het digibord) aanzetten en een bloemenslinger omhangen. De kinderen weten dat ze de juf dan niet kunnen storen. Deze gaat namelijk de kleine kring begeleiden of met een individueel kind iets oefenen.

[Tip: Zorg ervoor dat de jongste kleuters een maatje hebben \(een oudere kleuter\) die hen bij kleine incidenten kan helpen, zolang de leerkracht niet gestoord kan worden.](#)

Een goede werkplek als leerkracht zoeken? Zorg dan voor een werkplek waarbij je met één oogopslag zo'n 80% van de klas ziet. [Overzicht is the key.](#) Een overzichtelijke plek maakt dat je ook snel kunt schakelen als dit nodig is. Liever niet achter een bureau, waar een kast voor staat en nog een bouwhoek omheen is gebouwd. Wel graag aan de instructietafel dit in de klas staat en van waaruit je de hele klas kunt zien. Deze regel helpt: geen kinderen die achter je rug spelen.

O, al bijna tijd om op te ruimen! Leg het werk stil. De time timer is persoonlijk een middel waar ik veel voordelen van zie. Het is visueel en loopt af in tijd. Kinderen kunnen zien hoe lang het nog duurt voor er opgeruimd gaat worden.

Geef aan hoe lang de kinderen nog kunnen spelen en wat de vervolgactiviteit is. Kies liever voor twee mededelingen dan voor één hele lange mededeling. Dat onthouden wij volwassenen al amper, laat staan een enthousiaste kleuter die wil spelen toch?!

Afronding van de werkles

Tijd om op te ruimen! En ja... natuurlijk willen ze dat gave duplo bouwwerk niet afbreken. Of uit die bouwhoek. We gaan het alleen wel doen. [Consequent zijn dus](#). Dat loont.

[Tip: Blijf herhalen hoe je het opruimen graag ziet.](#)

Ook hierbij komen structuur en regels weer terug. Zet bijvoorbeeld een liedje aan. Spreek af dat de kinderen opgeruimd hebben vóór het liedje afgelopen is. En ben je zelf klaar met opruimen? Help dan een kind dat nog niet klaar is. Zo voorkom je dat een deel van de kinderen lang in de kring moet wachten.

Kijk eens naar deze tips. Kun je daar iets mee?

Heb jij hulp nodig bij het implementeren van een goed klassenmanagement? Goed organiseren geeft rust. Het haalt niet alleen de handen uit je haar. Het geeft je overzicht, werkplezier en zin in de volgende werkles. Ik kan en wil je daar graag bij helpen.